

lomme- og tøjpenge, som de modtager fra de sociale myndigheder.

De nuværende skatteregler betyder ikke, at alle børn og unge betaler skat af deres lomme- og tøjpenge. Det er kun en lille gruppe, nemlig den gruppe af børn og unge, der er anbragt uden for eget hjem, som har erhvervsarbejde og en indkomst, som overstiger personfradraget, der i 2001 var på 24.800 kr. De står i dag til at blive beskattet af deres lomme- og tøjpenge.

Selv om gruppen er relativt lille, udsættes denne gruppe af børn og unge for en forskelsbehandling, og det er Socialdemokratiets holdning, at det skal ændres. Derfor er målet for Socialdemokratiet med forslaget at ligestille børn og unge anbragt uden for hjemmet med hjemmeboende børn og unge, så de anbragte børn ikke længere skal beskattes af de lomme- og tøjpenge, som de modtager fra de sociale myndigheder.

Kl. 17.10

Et andet punkt i forslaget er, som det også er blevet nævnt, en præcisering af ligningsloven, der skal sikre, at gældende praksis bliver gjort til lov, så indsamlede bidrag til personer, som er blevet ramt af eksempelvis alvorlig sygdom eller har været udsat for en katastrofe, gøres skattefrie.

Forslagets tredje punkt omhandler som sagt socialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, og målet er for Socialdemokratiet, som det også er blevet sagt, at genoprette uheldige konsekvenser af tidligere lovgivning, så bidrag til socialpædagogisk støtte – det kunne eksempelvis være studerende med nedsat funktionsevne, og de støttemidler, som de modtager – bliver gjort skattefrie.

Formålet med forslagets fjerde punkt er at sikre skattefrihed for visse ydelser til uddannelse inden for voksen- og arbejdsmarkedsuddannelsesområderne, et tiltag, som endnu en gang understreger Socialdemokratiets pointe med dette forslag, nemlig at gøre hverdagen lidt nemmere for nogle af de grupper i vores samfund, som har allermost behov for det.

Så skal jeg, som det også blev sagt, på vegne af den radikale ordfører, hr. Anders Samuelson, sige, at Det Radikale Venstre også støtter forslaget.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil bare som afslutning på denne debat udtrykke en stille forundring over, at Enhedslistens repræsentant her fra talerstolen afviser at støtte

forslaget, som drejer sig om skattefrihed for gaver, der stammer fra indsamlede bidrag, som bruges til alvorligt syge, tilskadekomne, ofre for ulykker og katastrofer. Jeg synes, det er forstemmende, at partiet har den opfattelse, men det må vi selvfølgelig respektere.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 24: Forslag til lov om arbejdsskadeforsikring.

Af Karen Jespersen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.
(Fremsat 11/12 2001).

Sammen med denne sag foretoges:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 25: Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl., lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om aktiv socialpolitik. (Konsekvensændringer som følge af arbejdsskadereformen m.v.).

Af Karen Jespersen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.
(Fremsat 11/12 2001).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har fremsat to forslag, som med enkelte redaktionelle ændringer er identiske med de forslag til en arbejdsskadereform, som den tidligere socialminister sendte i høring den 30. oktober 2001, altså dagen før valgets udskrivelse.

VK-regeringen har også i sit regeringsprogram lagt op til, at der skal gennemføres en arbejdsskadereform, og mange af de elementer, der indgår i forslaget fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, er også elementer, der indgår i regeringens overvejelser om en arbejdsskadereform.

Forslagene indeholder en række forbedringer, der tager højde for den kritik, der er opstået ved administrationen af arbejdsskadesikringsloven, som vi kender den i dag, herunder ikke mindst de lange sagsbehandlingstider. At der skal gøres noget ved sagsbehandlingstiderne, er givet, det har regeringen derfor også tilkendegivet i regeringsgrundlaget.

Forslagene fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre indebærer, at de selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller bliver omfattet af arbejdsskadeloven. Det er et forslag, som Venstre og De Konservative tidligere har fremsat som beslutningsforslag, så regeringen vil naturligvis overveje denne del af reformforslaget positivt.

Et hovedpunkt i kritikken af det nuværende system er, at skadebegreberne i nogle tilfælde ikke svarer til den almindelige borgers opfattelse af, hvad der er en arbejdsskade. Der har i pressen været eksempler på ulykkestilfælde, der ikke er omfattet af loven, fordi vi i visse job må forvente at blive udsat for hændelser, der kan føre til skader.

Regeringen er langt hen ad vejen åben over for overvejelser om de tanker, der ligger bag lovforslagene til en arbejdsskadereform, og jeg synes, det er vigtigt, at vi får vedtaget en sådan reform med et bredt politisk flertal. Jeg lægger imidlertid vægt på, at vi får en arbejdsskadereform, som arbejdsmarkedets parter har forståelse for og er inddraget i, ikke mindst fordi størstedelen af udgifterne i forbindelse med en arbejdsskadereform skal finansieres af erhvervslivet.

Kl. 17.15

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, er reformen udarbejdet uden deltagelse af arbejdsmarkedets parter. Forslaget nåede dog at blive sendt til høring hos bl.a. arbejdsmarkedets parter. Der er i høringssvarene til lovforslagene kommet en række bemærkninger, som viser, at der er behov for, at indholdet i en arbejdsskadereform drøftes nærmere med netop arbejdsmarkedets parter.

Der er i det fremsatte forslag ikke taget stilling til finansieringen af de offentlige udgifter i

forbindelse med arbejdsskadereformen og til konsekvenserne af den øgede erhvervsbelastning. Hvis reformen skal gennemføres i sin fulde udstrækning, er der tale om en ganske betydelig belastning af såvel erhvervslivet som de offentlige budgetter. En mulighed for at reducere belastningen for erhvervslivet kunne være at gennemføre en arbejdsskadereform i flere etaper.

Jeg agter i løbet af meget kort tid at tage en drøftelse med arbejdsmarkedets parter om indholdet af en arbejdsskadereform. Herefter vil regeringen fremsætte lovforslag om at nedsætte de lange sagsbehandlingstider, så det kan vedtages i Folketinget i denne samling, og om muligt også om arbejdsulykker og erhvervs sygdomme.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Da ordføreren for forslagsstillerne er til stede, kan vi fortsætte forhandlingerne.

Eva Kjer Hansen (V):

Venstre ønsker at få revurderet den gældende arbejdsskadelovgivning.

Der er jo absolut eksempler på, at de nuværende regler ikke svarer til, hvad man umiddelbart forventer af loven. I dagspressen har vi bl.a. hørt eksemplet om en lærer, der ikke kunne få godkendt en arbejdsskade, som hun pådrog sig, da hun ville redde en elev fra druknedøden i et svømmebassin.

Man kan undre sig over, at partierne bag dette lovforslag, der har siddet med regeringsmagten i 9 år, først formåede at sende et lovforslag til høring, dagen før den daværende statsminister udskrev folketingsvalget. Men nuvel, det er jo selvfølgelig positivt, at der udvises en interesse for at få gennemført en reform, og jeg vil tillade mig at gå ud fra, at der vil være lige så stor interesse for at finde en finansiering af de ændringer, der er foreslået.

Det er min forventning, at ministeren i den kommende tid tager fat på de forskellige problemstillinger for at finde frem til, hvilke ændringer og hvilke justeringer der bør gennemføres. Dette bør ske i et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Det er jo først og fremmest i erhvervslivet, at udgifterne er placeret, og det er også hos arbejdsmarkedets parter, at initiativerne til at undgå arbejdsskader skal tages. Derfor vil det være oplagt at inddrage arbejdsmarkedets parter så meget som muligt i udarbejdelsen af de nye regler.

Der er elementer af arbejdsskadereformen, som hurtigt kan sættes i værk. Det gælder f.eks. spørgsmålet om sagsbehandlingstider. Nogle mennesker venter i alt for lang tid på en afgørelse, og derfor vil vi skærpe kravene til, hvornår en sag skal være færdigbehandlet. Ligeledes skal der jo afsættes midler til investeringen i nyt edb-udstyr og andet, som kan være en hjælp i sagsbehandlingen.

Også en udvidelse af personkredsen, som er omfattet af arbejdsskadelovgivningen, kan iværksættes snart. Konkret skal de selvstændige og medarbejdende ægtefæller, der i dag ikke er omfattet af loven, have mulighed for frivilligt at blive omfattet af den. Det er noget underligt noget, at der i dag skelnes mellem forskellige virksomhedsformer, og om en medarbejdende ægtefælle har en lønaftale eller ej.

Så samlet set er vi altså fra Venstres side meget positive over for at se på reglerne og sikre, at der fremover bliver taget højde for, at arbejdsmarkedet i dag altså indeholder nogle nye funktioner og andre belastninger end dem, vi tidligere har kendt til.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at Venstre er positive over for en arbejdsmarkedsreform, men jeg vil gerne høre: Hvis nu arbejdsmarkedets parter ikke bliver enige om et nyt arbejdsulykke-/arbejdsskadebegreb i løbet af denne samling, hvad man jo kunne have en formodning om, da det ikke er lykkedes dem at blive enige indtil nu trods de mange år, hvor man har forhandlet om det, vil Venstre så være med til alligevel at gennemføre en arbejdsskadereform, som der er et meget stort behov for, hvad Venstres ordfører også selv var inde på?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Ja, jeg kan bekræfte endnu en gang, at vi gerne vil se på de nuværende regler, og at vi gerne vil gennemføre en reform. Og som jeg sagde i min ordførertale, så synes vi, at det skal ske i et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter, da et stort ansvar ligger hos arbejdsmarkedets parter.

Kl. 17.20

Jeg hørte beskæftigelsesministeren sige, at ministeren i løbet af kort tid vil indkalde parterne til en drøftelse af, hvad der skal ske. Og det er jo klart, at løftet om, at der skal ske noget i indeværende samling, står ved magt. Det er ikke et

spørgsmål om, at det er arbejdsmarkedets parter, der alene skal definere, hvordan begreberne skal være fremover, men blot at de skal inddrages og være tæt med i processen om, hvordan de nye regler skal se ud.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes selvfølgelig, det er meget glædeligt, at Venstres ordfører ikke mener, at arbejdsmarkedets parter skal definere de begreber, som er centrale i denne her lovgivning. Det indtryk kunne man godt få af den ordførertale, som netop har været holdt.

Jeg vil derfor spørge, om Venstre har en egen og selvstændig opfattelse af, hvilke begreber der skal være dækkende, eller om det her er en nyfunden respekt for arbejdsmarkedsparternes evne til at finde de vises sten.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg tror, at det vil være rimeligt at give den nye regering og den nye minister noget tid til at få udarbejdet helt konkret, hvordan de synes reglerne skal være fremover. Det er i forbindelse med det arbejde, at der lægges vægt på – i hvert fald fra min side – at sørge for at have et godt samspil med arbejdsmarkedets parter.

Jeg kan jo ikke lade være med at studse over, at der skulle gå så lang tid for den tidligere regering, inden man fik taget sig sammen til også at få skrevet et lovforslag, som man så lige kunne nå at sende til høring, inden folketingsvalget blev udskrevet. Jeg går ud fra, at man, i og med at det sådan har været en meget langstrakt proces, så også fuldt ud har respekt for, at den nye regering lige skal have noget tid til at gøre sig nogle overvejelser og til at komme med de konkrete forslag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Da det ganske rigtigt har været en meget langstrakt proces, vil jeg spørge, om Venstres folketingsgruppe vil anbefale ministeren at sætte sig ind i det forarbejde, som ligger, eller om det skal kastes fuldstændig på porten, og man vil begynde forfra.

Der har jo netop været lavet et meget grundigt udredningsarbejde om selve begrebsdannelsen i det her forhold. Og jeg vil da anbefale den nuværende regering at bruge det grundlag, som er lagt, da det er uideologisk og handler om

at sikre, at vi får en arbejdsskadereform, som svarer til det arbejdsliv, danskere har i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Det er netop også vedrørende det grundige forarbejde, der er blevet lavet i den betænkning, der kom sidste år, nr. 1402, hvor man jo netop har haft arbejdsmarkedets parter bredt inde for at diskutere arbejdsskadebegrebet. Og da kunne man ikke blive enige.

Så jeg vil gerne spørge, hvorfor man nu tror, at man ved fornyet henvendelse til arbejdsmarkedets parter kan få skabt en enighed om det begreb. Vil det ikke bare være en trænering af sagen?

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Jeg vil gerne spørge om Venstres holdning til et nyt begreb for arbejdsulykker.

Er det rigtigt forstået, at partiet Venstre mener, at de tre forskellige ulykkesbegreber, man har i dag, ikke dækker de arbejdsulykker, der rent faktisk sker på arbejdspladserne, men at der er behov for et nyt begreb, at man faktisk er enig i, at det behov er der, men at man så siger, man gerne vil have arbejdsmarkedets parter med? Der er jeg så enig med de spørgere, der siger, at det kan man sætte et stort spørgsmålstegn ved.

Men jeg synes, det er meget vigtigt at få slået fast, at Venstre er enig i, at der er brug for et nyt ulykkesbegreb, for man kan jo selvfølgelig så holde fast i på længere sigt, at det er det, der er partiet Venstres holdning.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Eva Kjer Hansen. 2 minutter.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Nu nåede den socialdemokratiske ordfører, fru Karen Jespersen, måske ikke at høre hele min ordførertale. Men jeg var jo faktisk inde på meget klart i ordførertalen, at jeg synes, der er behov for at revurdere de gældende regler og gav endda et eksempel på en situation, der ikke var omfattet, og som vækker stor forundring, fordi man måske umiddelbart forventer, at den ville være omfattet af reglerne. Så derfor er vi indstillet på at se på begreberne og se på, hvad det er for nogle situationer, der er dækket i dag, og

hvilke der ikke er, og så ud fra det komme med et udspil.

Samlet kan jeg så sige til de ordførere, der har været oppe: Udgangspunktet vil naturligvis være det arbejde, der ligger forud. Altså det har jo været et omfattende arbejde, der ligger en betænkning, der har været gjort nogle overvejelser i forskelligt regi, og selvfølgelig vil vi da tage udgangspunkt med respekt for det arbejde, der er gjort.

Kl. 17.25

Det er jo også det, der vel gør, at beskæftigelsesministeren i dag kan sige, at der allerede i indværende samling vil blive taget nogle konkrete initiativer fra regeringens side. Det vil jo dermed sige, at der i virkeligheden vil blive handlet meget hurtigt fra den nye regerings side i forhold til, at det her er så vigtigt et område, at vi faktisk gerne vil have sat nogle ting i værk. Og som jeg også var inde på, er der jo nogle elementer af lovforslaget, som meget hurtigt kan sættes i værk og meget hurtigt kan træde i kraft og dermed give nogle forbedringer.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget glædelig udvikling, der er i behandlingen af det her lovforslag. Jeg tror, at både fru Karen Jespersen og jeg havde lejlighed til at høre hele ordførertalen. Nu er vi enige om, at spørgsmålet om personkreds, spørgsmålet om sagsbehandling, det at få et nyt arbejdsskadebegreb, er helt centrale og vigtige spørgsmål.

Det leder mig til at spørge, om det er finansieringsformen, der er problemet, og den måde, som vi foreslår at arbejdsgiverne gøres ansvarlige for de arbejdsskader, som opstår, på, for det er klart, at vi vil være villige til at diskutere finansieringsformen. Vi synes, at vi har fundet en god form, hvor så at sige forurenere betaler, men hvis det er økonomien, der er problemet i forhold til skattestop og erhvervsbelastning, så synes jeg, det skal siges af Venstre fra talerstolen, da man synes at være enig i alt det indholdsmæssige.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Ja, jeg ved ikke, om fru Margrethe Vestager sådan bevidst laver en overfortolkning eller bare ikke hører efter, hvad der bliver sagt. Jeg er meget enig i, at det, der skal diskuteres, er de elementer, der indgår i det lovforslag, som er til be-

handling i dag, men jeg har ikke taget stilling til, hvordan de nye regler så skal se ud. Jeg er enig i, at det er de elementer, der skal diskuteres, og det er det, vi skal se på. Men hvordan definitionerne så skal være fremover, vil jeg ikke lægge mig fast på på nuværende tidspunkt.

Jeg erkender åbent, at der er situationer, hvor der i dag er et problem, fordi der er uklarhed om, hvorvidt de er omfattet eller ej, og der har været nogle eksempler, som jo er absurde i forhold til, at man med rette dér kunne forvente, at man ville være omfattet af arbejdsskadeloven og ikke er det, som jeg nævnte i min ordførertale.

Så det er bestemt ikke udelukkende et spørgsmål om finansieringsformen; det er et spørgsmål om at få defineret: Hvad hører retteligt ind under arbejdsskadeloven, og hvad gør ikke? Men ervedover bliver det selvfølgelig også væsentligt som et element, der jo ikke rigtigt er taget med i det foreliggende forslag, at få diskutert: Hvordan skal det hele så finansieres?

Og der er det, jeg håber, at Socialdemokratiet og De Radikale vil gå aktivt ind også i den del af forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Sidste spørgsmål, fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg har naturligvis stor respekt for, at ordføreren har behov for at sætte sig ind i lovforslaget og begrebsdannelsen. Nu hører vi, at der er et parallelt forløb med arbejdsmarkedets parter. Nogle af os har en vis reservation i forhold til, hvor optimistisk man kan være med henblik på, om de måtte kunne nå til enighed om et arbejdsskadebegreb, som var dækkende i forhold til den moderne arbejdssituation.

Har partiet Venstre sat en deadline for, hvor lang tid de vil vente på, at arbejdsmarkedets parter bliver enige, og før partiet selv vil tage stilling til, hvilket arbejdsskadebegreb det finder rimeligt?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Eva Kjer Hansen, sidste svar.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Der kom jo en meget klar udmelding fra beskæftigelsesministeren under ministerens indlæg, nemlig at ministeren i indeværende samling vil tage nogle konkrete initiativer vedrørende ar-

bejdsskadelovgivning, og det er det. Det er så tæt på, som vi kan komme i dag.

Bent Bøgsted (DF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti ønsker sagsbehandlingstiden for arbejdsskader nedbragt. Hvis man bliver udsat for en arbejdsulykke, skal sagsbehandlingen ske så hurtigt som muligt, f.eks. som foreslået i lovforslaget eller hurtigere, hvis det kan lade sig gøre.

Den langsommelige proces, der praktiseres i dag, medfører ofte store konsekvenser for den skadelidte, fysiske, men også store psykiske problemer, der kan være med til at besværliggøre en tilbagevenden til arbejdsmarkedet og give øgede udgifter til det offentlige.

Vi skal også være opmærksomme på, at det ikke bare er skadelidte, det rammer, men at familien også bliver ramt af de psykiske problemer. Og det kan medføre store negative konsekvenser og bidrage til en yderligere nedsættelse af arbejdsevnen for skadelidte. De psykiske men dækkes ikke af arbejdsskadeforsikringen. Samtidig kan det være umuligt at komme af med psykiske men, som derfor er en evig belastning.

Kl. 17.30

Vedrørende arbejdsskadebegrebet har det altid været uklart for landets borgere, hvornår der er tale om en arbejdsulykke. Lovforslaget skulle gerne bedre forståelsen for de skadelidte. Det samme er gældende, når det drejer sig om erhvervs sygdomme.

Det er efter Dansk Folkepartis opfattelse for uklart og uforståeligt defineret for den skadelidte. Det ønsker vi en yderligere bearbejdning af, så det bliver mere forståeligt for skadelidte, da det er hensigten, at der skal være tale om en lempelse af begreberne arbejdsskader og erhvervs sygdomme.

Et andet punkt er udvidelsen af personkredsen til også at omfatte selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller. For mange er det ikke lykken at blive tvunget ind i en ordning, især ikke for dem uden ansatte lønmodtagere, fordi det betyder mere administration og større udgifter, og det er en belastning for en lille erhvervsdrivende. Mange har en privattegnat forsikring i forvejen, så vi mener, at det skal være frivilligt at tilmelde sig ordningen.

De økonomiske konsekvensberegninger virker noget uklare og ligeledes konsekvenserne for erhvervslivet. Derfor vil vi have arbejdsmarkedets parter inddraget i udformningen af en ny arbejdsskadereform, da det vil give den bedste

løsning. Men det skal ikke være en hindring for at få nedbragt ventetiden for anerkendelse af arbejdsskader, for det er noget, alle er enige om skal ske så hurtigt som muligt. Derfor så jeg gerne, at det blev behandlet som et selvstændigt punkt så hurtigt som muligt.

Men som helhed må vi afvise lovforslaget om arbejdsskadesikring, som det foreligger nu, da vi ønsker at inddrage arbejdsmarkedets parter samt den lægefaglige viden i en udformning af en arbejdsskadereform, der er fornuftig og forståelig for de skadelidte.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at Dansk Folkeparti fortsat støtter, at der kommer en arbejdsskadereform, men jeg forstod ikke helt det her med, at der var behov for en yderligere bearbejdning af begreberne og reformen, før man vil være med til at støtte en reform.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad det er, man mener, der yderligere skal bearbejdes ud over det lange forarbejde, der er lavet, og hvor man mener, at der er problemer i forhold til det ulykesbegreb, der er i forslaget. Og hvad forestiller man sig, der skal være omfattet, og hvad skal ikke være omfattet? Hvis man ser på, hvordan det er i dag, så er der masser af eksempler. F.eks. kan en pædagog, som griber efter et barn, som er ved at falde ud af hendes arme og derved får et knæk i ryggen, ikke få arbejdsskadedækning, mens en politihundefører, som vil bære sin hund ind i bilen og derved får en skade, godt kan få arbejdsskadedækning.

Vil man have, at den type af ulykker skal være omfattet, eller ønsker man fra Dansk Folkepartis side, at det fortsat skal være en ret snæver ulykkesdefinition?

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Hr. Bent Bøgsteds efterlyser nogle klarere afgrænsninger og en bedre forståelse af begrebet arbejdsskade, både med hensyn til ulykke og erhvervssygdom, og det er SF fuldstændig enig i. Det er jo også det, som det lovforslag, der her lægges frem, tager højde for. Det forsøger jo netop at definere de to typer af arbejdsskader.

Derfor vil jeg spørge: Hvorfor opfylder det forslag, som ligger her, ikke de krav, som hr. Bent Bøgsteds synes, der skal til, for at det er godt nok?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det var meget glædeligt at høre hr. Bent Bøgsteds blik for de personlige konsekvenser, den nuværende arbejdsskadelovgivning har, både i form af usikkerhed på grund af ventetider og usikkerhed i forhold til, hvad der kan anerkendes.

I den forbindelse vil jeg spørge til Dansk Folkepartis tålmodighed over for regeringen i forhold til parternes inddragelse i det her spørgsmål. Som vi tidligere har sagt, har nogle af os dårlige erfaringer med parternes evne til at blive enige om et nyt arbejdsskadebegreb.

Vi synes at se, at Dansk Folkeparti har sat sig for at sørge for, at regeringen følger nogle af de linjer, som Dansk Folkeparti også sætter, og vi vil naturligvis meget gerne samarbejde med Dansk Folkeparti om at holde regeringen fast på de gode intentioner. Man opfatter ikke Dansk Folkeparti som et parti, der plejer at deponere deres selvstændighed hos de store organisationer, som dominerer på arbejdsmarkedet.

KL 17.35

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsteds (DF):

Jeg må nok erkende, at jeg godt kan komme i knibe blandt de mange damer, der er her, men jeg skal gøre mit bedste. Jeg er næsten ene hane i kurven bortset fra beskæftigelsesministeren, og det er min trøst. Undskyld, men jeg kom helt ud af den.

Som det fremgår af lovforslaget drejer det sig om definitioner af, hvad der er en arbejdsskade, og hvad der er erhvervssygdomme. Det at beskrive det i et lovforslag er også godt nok. Jeg ser bare gerne, at det bliver sådan, at den almindelige borger også forstår, hvad der står i lovforslaget. Derfor skal vi også holde skarpt øje med arbejdsmarkedets parter og lægevidenskaben, når de sammen med Folketinget skal være med til at lave en ny arbejdsskadereform. Det må ikke være sådan, at de får skrevet noget, som den almindelige borger ikke forstår, og her i lovforslaget mener vi også, at der er en lidt uklar definition.

Hvad det tidsmæssige angår, sagde jeg: så hurtigt som muligt. For min skyld må det hellere være i løbet af 2-3 måneder end i løbet af 6-7 måneder, men jeg er ikke helt klar over, hvor hurtigt det kan lade sig gøre at få den slags igenem, så jeg bliver svar skyldig. Men vi skal have arbejdsmarkedets parter og lægevidenskaben

med ind i det, for at vi får den bedst mulige reform.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Det var jo netop derfor, jeg spurgte hr. Bent Bøgsted, for det er jo rigtig, at som det er nu, er arbejdsskadebegrebet meget uklart og uforståeligt for menigmand. Det, jeg spurgte til, var sådan set, om der ikke kunne tages højde for det med det forslag, der ligger her. Om hr. Bent Bøgsted kunne bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når vi har lavet et lovforslag på den her måde, er det jo, fordi vi synes, der skal være en sammenhæng i tingene, og jeg synes ikke, at det er rimeligt at behandle sagsbehandlingstiderne for sig, for hvad er værdien af at få et hurtigt nej, hvis den skade, man har fået i forhold til den almindelige rimelighedsbetragtning, er en arbejdsskade i forhold til et nyt begreb, men ikke i forhold til den nuværende lovgivning? Så synes jeg, folk er dårligt stillet. Værdien af at få et hurtigt nej er en dårlig handel i forhold til faktisk at få anerkendt noget, der opleves som en helt selvfølgelig og indlysende arbejdsskade i forhold til al rimelighed.

Derfor ser vi meget gerne, at tingene meget hurtigt bliver behandlet i sammenhæng, sådan at vi kan få en sagsbehandlingstid, der hænger sammen med et skadesbegreb, og dermed også en forenkling både af skadesbegrebet, men også af de vilkår den enkelte skadelidte har, for det er en vanskelig situation at stå i.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Det er jo en vigtig del af lovforslaget at få kortere sagsbehandlingstider, og det var hr. Bent Bøgsted også inde på. Men pointen i forslaget er, at vi får kun for alvor lavere sagsbehandlingstider ved, at vi forenkler reglerne og får et ulykkesbegreb, som er nemmere at arbejde med.

Der skal også ansættes flere i Styrelsen, men pointen er, at man ikke får afgørende lavere sagsbehandlingstider uden at ændre reglerne. Derfor vil jeg godt høre hr. Bent Bøgsted, om han mener, at det er tilstrækkeligt at ansætte flere, eller om han er enig i, at reglerne skal forenkles, hvis vi skal have en væsentlig lavere sagsbehandlingstid.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Til fru Karen Jespersen vil jeg gerne sige, at jeg er enig i, at reglerne skal forenkles, det er der ingen tvivl om. Derudover mener jeg absolut, at forslaget, som det ligger her, kan bruges til det videre arbejde i udvalget, og der er vi klar til at drøfte mange ting på det område.

Kl. 17.40

Men jeg vil holde fast ved, at vi skal have arbejdsmarkedets parter med, især LO, der kender arbejderne på gulvet. Dem skal vi have med, fordi de har erfaringer med, hvad det er, der giver skaderne på arbejdspladserne. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at vi får arbejdsmarkedspartenerne med foruden lægevidenskaben, og det er vi klar til at drøfte i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at hr. Bent Bøgsted nu mener, at vi kan tage udgangspunkt i det forslag, der ligger, og drøfte under udvalgsarbejdet, om der er behov for nogle ændringer. Der ligger jo en række høringssvar også fra arbejdsmarkedets parter, hvor bl.a. LO er meget positive over for det forslag, der ligger, og ændringerne. Selvfølgelig har både LO og de andre fagforbund, der har afgivet høringssvar, forskellige kommentarer og forslag til mindre ændringer, men det kan vi se på under udvalgsarbejdet.

Så jeg håber, at Dansk Folkeparti vil være med til, at vi tager udgangspunkt i det her forslag, så vi hurtigt kan få de forenklinger af reglerne, der er behov for, netop så vi kan få et ulykkesbegreb, som er til at forstå for menigmand, for jeg er helt enig i, at det er et meget væsentligt formål.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget ordentlig måde, hr. Bent Bøgsted håndterer hele det her spørgsmål på, fordi der er vilje til at sige, at når vi indholdsmæssigt synes, at det går den rigtige vej, så vil vi også godt i den proces, når vi arbejder med spørgsmålet, tage udgangspunkt i det, som ligger. Det synes jeg er overordentlig glædeligt.

Jeg vil gerne spørge hr. Bent Bøgsted, for vi kender jo høringssvarene: Hvor meget tiltro har man til, at også arbejdsgiverne vil kunne finde et arbejdsskadebegreb, som er dækkende for det, der opleves som arbejdsskader i dag? LO og en række af organisationerne er jo, som også nævnt

af en tidligere ordfører, positive over for den uvidelse, der sker i øjeblikket, fordi det er oplevelsen hos deres medlemmer, at det er realiteten, hvorimod arbejdsgiveren måske nok er en lille smule mere påholdende, ikke kun med forståelse af begrebet, men måske også med pengepungen.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgested (DF):

Jeg vil gerne sige, at jeg helt fra starten har ment, at forslaget var et godt udgangspunkt at arbejde videre på, og jeg tror også, at beskæftigelsesministeren og Venstres ordfører har haft samme opfattelse.

Med hensyn til om vi kan få arbejdsgiverne med til det, vil jeg sige, at arbejdsgiverne må finde ud af det sammen med lønmodtagerorganisationerne og lægevidenskaben. Kan de ikke det, håber jeg, at regeringen kan gå ind og fortælle dem, hvad de så skal finde ud af, hvis ikke det kan være anderledes.

Hvis ikke de kan komme til en endelig løsning, er det regeringen, der har det sidste ord i det spil.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Det Konservative Folkeparti synes, at det er vigtigt med en debat om arbejdsskader. Vi mener, det er både vigtigt og godt, at vi får denne her debat, og hvad det angår, er det sådan set også positivt, at den tidligere regering har fremsat det her lovforslag, og at partierne nu gør det igen.

Som det også blev omtalt af Venstres ordfører, kan man så undre sig over, at det ikke er sket lidt tidligere, men skidt, nu er det her, og der er mange gode elementer i det forslag, vi ser her.

Noget af det, jeg vil fremhæve, er den hurtige sagsbehandling, som helt sikkert er nødvendig. Der er brug for en revision af skadesbegrebet, som vi allerede har diskuteret. Og så er der brug for at se på mulighederne for på en eller anden måde at få de selvstændige ind under arbejdsskadebegrebet.

Der skal findes nogle gode løsninger, og der skal være sammenhæng både økonomisk og administrativt. Derfor er det vigtigt at få arbejdsmarkedets parter med både for at lytte til deres forslag og for at sikre, at der også er en villighed til at efterleve fra deres side.

Nu har vi jo fået høringssvarene, og der er i dem både gode argumenter og fornuftige forslag, som jeg synes, der er brug for at tage med. Bl.a. mener jeg, at vi skal kigge på delen om de selvstændige, da jeg mener, at det er vigtigt at sikre, at de selvstændige frivilligt kan vælge at tilslutte sig ordningen. Der er, som det også er blevet nævnt tidligere, selvstændige, der allerede har ordninger på privat basis. Det skal de have lov til at fortsætte med, for det kan for nogle af dem være en stor økonomisk belastning at gå ind under denne ordning, og derfor er frivilligheden meget vigtig for os.

Kl. 17.45

I det hele taget vil jeg bare kort sige, at vi ser mange, mange positive elementer i forslaget. Vi glæder os meget til at arbejde videre med det, og vi glæder os meget til at bruge høringssvarene og efter læsning af dem komme med inspiration til beskæftigelsesministeren på området. Men som tingene ligger nu, kan vi ikke støtte forslaget.

Lene Garsdal (SF):

I SF har vi gennem flere år ønsket en ændring af lovgivningen om arbejdsskadebæring, og vi har presset på på mange niveauer for at få forbedringer.

Det lovforslag, vi behandler her, indeholder mange gode elementer. SF er enig i langt de fleste af dem, og jeg vil trække nogle få stykker frem.

I den lovgivning, der gælder nu, er begrebet ulykkestilfælde ikke defineret nærmere, og i den administrative praksis ligger definitionen tæt på det forsikringsretlige ulykkesbegreb. Det har givet anledning til talrige eksempler på afvisninger af hændelser, som efter menigmands retsopfattelse er åbenbare arbejdsulykker, og derfor er det glædeligt at se, at en arbejdsulykke i dette lovforslag bliver defineret enkelt og klart som personskade, der er opstået som følge af en pludselig eller kortvarig påvirkning, som har relation til arbejdet.

Også med hensyn til de langvarige påvirkninger i arbejdsmiljøet, som fører til erhvervs sygdomme, er der med den gældende lovgivning problemer med menigmands opfattelse af, hvad der er erhvervs sygdomme. Vi ser jo, at langt de hyppigst anmeldte lidelser, nemlig nedslidningsskader og andre lidelser i bevægeapparatet, kun anerkendes i under 5 pct. af de anmeldte tilfælde. Det er stødende for den almindelige retsopfattelse, og derfor er det glædeligt

at se, at der i lovforslaget lægges op til en lempe af kriterierne for at få anerkendt nye erhvervsygdomme.

Et væsentligt element i forslaget, som flere tidligere har været inde på, er, at sagsbehandlingstiden skal nedsættes. Det hilser vi velkommen i SF, men det må naturligvis ikke blive på bekostning af kvaliteten i arbejdet.

En enkelt ting ligger os meget på sinde. Sidste år ændrede Arbejdsskadestyrelsen praksis, og det betyder, at det midlertidige erhvervsenetab under en revalideringsperiode skal vurderes ud fra indtjeningsevnen efter afsluttet revalidering. Der vil derfor ikke i alle tilfælde blive udbetalt en løbende erstatning under en revalidering.

Som det fremgår af flere af høringssvarene, betyder det, at det kan blive økonomisk vanskeligt for de arbejdsskadede at gennemføre en revalidering. Det er efter SF's opfattelse ikke rimeligt og heller ikke i tråd med, at arbejdsskadede skal tilbage til arbejdsmarkedet. Det bør derfor efter SF's opfattelse klart komme til at fremgå af loven, at denne praksis skal ændres.

Med det sidstnævnte forbehold støtter SF altså L 24.

Jeg vil også godt lige sige et par ting om lovforslag nr. L 25. Man foreslår loven om erstatning til værnepligtige ændret, således at arbejdsgiveren får en øget adgang til aktindsigt, og i nogle af høringssvarene er der udtrykt bekymring for, at denne ændring vil medføre en svækkelse af skadelidtes retsstilling. Jeg har forstået ændringen sådan, at arbejdsgiveren kun kan få indsigt i forhold, der vedrører virksomheden, men ikke i helbredsforhold eller andre personlige forhold hos skadelidte, og jeg vil gerne have bekræftet denne opfattelse.

Kl. 17.50

I SF er vi også glade for den foreslåede ændring af sygedagpengeloven, hvorefter det nu bliver muligt at fortsætte på dagpenge, indtil Arbejdsskadestyrelsen træffer en endelig afgørelse. Det er uacceptabelt, som det er nu, hvor en skadelidt i en periode kan være uden forsørgelsesgrundlag. Tilsvarende hilser vi med tilfredshed, at arbejdsgiveren nu får en pligt til at samarbejde med kommunen om at fastholde den arbejdsskadede på arbejdsmarkedet, sådan som det er tilfældet i lov om aktiv socialpolitik.

SF støtter lovforslag nr. L 25.

Margrethe Vestager (RV):

Det har længe været alment anerkendt, at der er store problemer med vores nuværende lovgiv-

ning om arbejdsskader både på grund af en række temmelig ekstreme enkeltsager, og fordi en række overordnede principielle spørgsmål trænger sig på.

Enkeltsagerne har desværre ofte uacceptabelt lange sagsbehandlingstider og også fravær af forståelse for, hvorfor en skade ikke kan anerkendes som arbejdsskade. Det giver åbenlyse urimeligheder, sådan som forholdene er i det moderne arbejdsliv, og det er måske noget af det mest principielle i det, vi drøfter i dag.

Den nuværende måde at håndtere arbejdsskader på passer til et industrisamfund, som vi på mange, mange områder for længst har forladt. Det samfund, som skabes i disse år, har andre måder at organisere produktionen på af både varer, service og tjenesteydelser – helt andre måder end i industrisamfundet.

Opfattelsen af medarbejderne og arbejdsmiljøet har heldigvis ændret sig til det positive på en lang række områder, men det har håndteringen og anerkendelsen af arbejdsskader ikke. Derimod er det ikke kun folks opfattelse af begrebet arbejdsskade, der har ændret sig. Det har selve arbejdsbegrebet også, og det finder vi rimeligt.

Vores forståelse af rimelighed med hensyn til en arbejdsskades opståen har heldigvis også flyttet sig. Behovet for at kunne anerkende arbejdsskader, hvis opståen kan forventes, trænger sig på, og det giver også et bedre grundlag for en langt mere offensiv forebyggelse af arbejdsskader, som kan forventes at opstå ved dårlig tilrettelæggelse af arbejdet.

Alt dette er den alvorlige og dybe baggrund for det lange og grundige udredningsarbejde, som ligger til grund for de lovforslag, vi behandler i dag. Udredningsarbejdet og de overvejelser, der ligger bag forslagene, har ikke været hurtige eller overfladiske. De har tværtimod været grundige, de har taget tid, og de skal ses i sammenhæng med udviklingen på andre områder, f.eks. det rummelige arbejdsmarked, mulighederne for digitalisering af sagsbehandling og den personkreds, som bør være omfattet af reglerne.

Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet har været meget optaget af det indholdsmaessige i begrebet arbejdsskader, og vi finder, at lovforslaget rummer en række gode svar og løsninger på de problemer, der er i øjeblikket.

Hovedpunkterne har flere andre ordførere været inde på: forenkling og ændring af skadesbegrebet, udvidelse af den sikrede personkreds

og nedbringelse af sagsbehandlingstiden. Specielt spørgsmålet om selve skadesbegrebet og sagsbehandlingstiden hænger i sagens natur tæt sammen, fordi sagsbehandlingstiden nemmest nedbringes, hvis man også får et enklere skadesbegreb.

Arbejdsskade vil fortsat være den generelle betegnelse, men skal omfatte to begreber, nemlig arbejdsulykke og erhvervs sygdom. Ændringen vil indebære, at de skader, der anerkendes i dag, fortsat vil kunne anerkendes, og at skader, som ikke kan anerkendes efter de nuværende regler, også kan blive det fremover. Dermed også sagt, at det efter forslaget ikke skal vurderes, om en påvirkning har været sædvanlig eller forventelig. Noget af det, der opfattes som den største urimelighed, er jo nemlig, at fordi arbejdsgiveren planmæssigt har nedslidt medarbejderen, er det ikke nogen arbejdsskade. Ændringen er også helt central, når det gælder om at få en anden håndtering af hele forebyggelsesarbejdet.

Med hensyn til erhvervs sygdomme foreslår vi, at en sygdom kan optages på fortegnelsen over erhvervs sygdomme, når der ifølge alment anerkendt medicinsk eller teknisk viden er en åbenbar sammenhæng mellem påvirkningen på arbejdet eller de forhold, hvorunder det foregår. Det er væsentligt, at vi også her får en forenkling, så vi kan få en dynamisk arbejdsskadehåndtering i det samfund, vi udvikler.

Det er klart, at ændringer af begreber og definitioner vil betyde, at flere arbejdsskader anmeldes og sandsynligvis anerkendes. Det er en del af formålet med forslaget, at de urimeligheder, vi oplever i dag under de gældende regler, kan bringes til ophør. Der er alt for mange enkeltpersoner, som kommer i klemme og får en helt unødigt forringelse af deres livsmuligheder.

Angående nedbringelse af sagsbehandlingstiden har flere ordførere været inde på, at det punkt har sin egen selvstændige berettigelse, og det er jeg helt enig i. Dels har der været eksempler på uacceptabelt lange sagsbehandlingstider, dels er det væsentligt af hensyn til dem, som har fået skadet deres livsmuligheder, og deres vurdering af deres egen situation, at der træffes en afgørelse rimelig hurtigt.

Kl. 17.55

Der er en række elementer i forslaget, som vil give en kortere sagsbehandlingstid, men de enkelte elementer skal ses i sammenhæng med selve skadesbegrebet. Jeg synes, de er godt beskrevet i forslagets bemærkninger, og derfor skal jeg ikke gennemgå dem, men blot henstille, at hvis

regeringen måtte løbe ind i problemer med at opnå den højt besungne enighed mellem arbejdsmarkedets parter, får man dog i det mindste set på sagsbehandlingstiden.

Forslaget er egentlig en velfunderet og en vidtrækkende reform af arbejdskadelovgivningen. Det er klart, at det også er en reform, som koster penge, og derfor er det heller ikke den store overraskelse – selv om man nok kunne have håbet, det havde været anderledes – at der i høringssvarene rejses en lang række efter min mening unødvendige indvendinger mod forslagets indhold og formål.

Det, som er meget afgørende for i hvert fald Det Radikale Venstre som forslagsstiller, er, at vi får en reform, som indholdsmæssigt lever op til det moderne samfund og det moderne arbejdsliv. Vi finder i sagens natur, at forslagets hovedpunkter lægger op til dette og kan sikre, at hele spørgsmålet om håndtering og anerkendelse af arbejdsskader opleves som rimelig af befolkningen, og derfor er vi naturligvis også meget indstillet på at drøfte både høringssvarene og de bemærkninger, der er faldet i dag, med både regeringen og Folketingets øvrige partier under udvalgsarbejdet. De økonomiske konsekvenser og den økonomiske belastning af arbejdsmarkedets parter skal selvfølgelig også indgå i drøftelserne, for det er jo afgørende, at reformen er finansieret.

Det er også afgørende, at der er indbygget en tilskyndelse til at forebygge arbejdsskader i forslaget, for helt grundlæggende er det jo så langt at foretrække, at arbejdsskader forebygges, frem for at de opstår. Når arbejdsskader opstår – og det ved vi jo desværre med usvigelig sikkerhed at de gør – er et lovgrundlag, der sikrer en rimelig, moderne og hurtig behandling af dem, netop det, vi har brug for. Det vil både den enkelte og vores samfund have stor gavn af.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Fru Margrethe Vestager var tidligere i debatten i dag meget optaget af arbejdsmarkedsparternes inddragelse, og i hvilket omfang de ville få noget at skulle have sagt i denne diskussion, og derfor vil jeg gerne høre: Når forslaget blev sendt ud til høring, var det vel ikke kun, fordi der skulle udskrives valg dagen efter, eller noget, der bare skete pr. automatik, fordi socialministeren tilfældigvis blev færdig den dag og skyndte sig at sende lovforslaget i høring?

Den daværende regering mente vel noget med at sende lovforslaget til høring hos arbejdsmarkedets parter, og jeg vil gerne spørge fru Margrethe Vestager, på hvilken måde man har tænkt sig at indarbejde de høringssvar, der er indgået, i det foreliggende lovforslag. Hvilke kommentarer og bemærkninger vil man tage med som ændringer i det foreliggende lovforslag?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu kan jeg næsten forstå, at den nye regering har ændret proceduren og vil udstrække beslutningsretten om valgudskrivelse til at omfatte mange mennesker. I den daværende regerings tid var det sådan, at det var statsministerens prærogativ og derfor en hemmelighed for os andre, hvornår valget skulle udskrives, men vi ser meget frem til, at en bredere kreds vil blive inddraget i de overvejelser.

Det var ikke sådan, at forslaget blev sendt til høring, fordi der skulle udskrives valg dagen efter, men fordi det naturligvis er interessant at høre, hvad man måtte mene om det. Og når man læser høringssvarene fra arbejdsmarkedets parter, er der mange ting, som er uhyre genkendelige fra den foregående proces, og der er også mange relevante præciseringer og uddybninger, der gør forslaget nemmere at forstå for folk, og som gør, at de kan få en bedre sammenhæng med andre ting.

Det er kommet en massiv stabel af høringssvar. En række af dem er meget velbegrundede og gennemarbejdede, og jeg synes, der er gode forslag til klargøringer og andre ting, som vil medvirke til, at forslaget bliver bedre og måske også enklere og lettere at forstå, som det har været nævnt af tidligere ordførere.

Jeg ser meget frem til at drøfte i udvalget, hvordan vi kan behandle høringssvarene, men jeg har til gengæld måske også en vis nøgternhed i vurderingen af, hvor meget af den diskussion, der har været, vi skal gentage og måske træne en reform.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg tror næsten, jeg kan garantere fru Margrethe Vestager, at når den dag engang måtte komme, hvor man skal til at gøre sig nogle overvejelser om at udskrive folketingsvalg, vil den kreds i hvert fald ikke komme til at omfatte Det Radikale Venstre.

Kl. 18.00

Efter fru Margrethe Vestagers positive tilgang til de høringssvar, der er kommet, og den positive omtale af bemærkningerne om forslaget vil jeg gerne spørge, om fru Margrethe Vestager påtænker at stille ændringsforslag på baggrund af dem.

Det er jo sådan en lidt speciel, men vel egentlig for forslagsstillerne heldig situation, man er i, at man altså her kan fremsætte et lovforslag, som man har haft tid til at sende ud i høring, hvilket jo ellers ikke er en mulighed, man har.

Så hvad kommer der konkret til at ske? Er der nogle garantier fra fru Margrethe Vestagers side i forhold til at inddrage de svar, der er kommet?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er meget beroliget af, at fru Eva Kjer Hansen kun næsten kan garantere det omtalte, da jeg havde forstået, at der nærmest var udgået sådan en central ordre om, at intet blev garanteret nogen sinde mere. Men fred nu med det. I hvert fald ville det undre – men nye tider giver jo nye vaner – at andre end statsministeren træffer beslutning om valgets udskrivelse.

Det er sådan, at vi – som sagt i min ordførertale – er meget optaget af det indholdsmæssige i forhold til det her, og det er, fordi det her område faktisk ikke er særlig ideologisk. Det handler om, hvordan mennesker får behandlet de skader, som sker som følge af det arbejde, de faktisk har.

Derfor ser jeg frem til en seriøs, men også konstruktiv og positiv udvalgsbehandling, hvor vi kan drøfte de forslag, som er kommet ind, og hvor vi selvfølgelig vil være med til at stille de ændringsforslag, som skal være med til at forbedre forslaget; det synes jeg ligger i sagens natur.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten bakker varmt op om dette forslag om at gøre arbejdsskadeforsikringen mere anstændig, mere menneskelig og mere forståelig, som er til behandling her i dag.

For Enhedslisten er det afgørende, at mennesker, der kommer til skade på deres arbejde, får en rimelig erstatning og ikke som nu holdes hen i årevis af bureaukratisk og langsommelig ventetid. Det forslag, som ligger her i dag, vil trods

nogle enkelte skønhedsfejl være et skridt i den rigtige retning.

For det første vil det forenkledede ulykkesbegreb rette op på de nogle gange fuldstændig uforståelige afgørelser, der kommer, og her er det for os især vigtigt, at forventelighedsbegrebet fjernes, og at arbejdsulykker, pludselige løfteskader og kortvarig skadelig påvirkning bliver samlet i ét ulykkesbegreb, således at begrebet »ulykke« kommer til at svare til det, som man normalt opfatter blandt almindelige mennesker som en ulykke.

Det krav, der i dag er om forventelighed, har været en kraftig årsag til, at arbejdsskadeforsikringen i dag virker uforståelig og tilfældig. Begreberne »pludselige løfteskader« og »kortvarig skadelig påvirkning« har i deres korte levetid været mere til skade end til gavn for dem, der kommer til skade. F.eks. blev der fra 1996 til 1999 anmeldt over 5.000 pludselige løfteskader, men kun 74 fik erstatning.

Ligesom det forenkledede ulykkesbegreb vil også en lettere adgang til erstatning for erhvervssygdomme gøre systemet mere menneskeligt og forståeligt. De nuværende krav til videnskabelig dokumentation er simpelt hen en hånd mod de mennesker, som efter nedslidning i en årrække må give op og søge pension. Som f.eks. den kvindelige hummerpakker i Hirtshals, der gennem 7 år dagligt havde løftet mellem 12 og 15 t kasser om dagen i kulde og træk og nu havde så nedslidte arme, så hun hverken kunne skrælle kartofler eller gøre rent; hun fik afvist sin sag i Arbejdsskadestyrelsen, det var ikke en arbejdsskade. Det er ikke nemt at forstå for os andre.

Når man ser på anerkendelsesprocenterne for anmeldte erhvervssygdomme, får man et indtryk af, hvor restriktivt systemet er i dag. Generelt anerkendes kun 15-20 pct., og når vi taler om nedslidning af bevægeapparatet, er vi helt nede på 7 pct.

Forslaget til lettere adgang for anerkendelse af erhvervssygdomme i det lovforslag, vi behandler i dag, vil ikke betyde en endegyldig løsning af problemet. Jeg er godt klar over, at f.eks. den formulering, der er om almindelig anerkendt lægelig viden, vil kunne fortolkes, og uanset hvad vi ender med af definitioner, vil det være nødvendigt, at vi også fremover følger op på området og følger den konkrete udvikling, der er på arbejdsmarkedet, således at vi kan få en anerkendelsespraksis, der stemmer med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Når vi ser på de lave anerkendelsesprocenter, vil jeg også gøre opmærksom på, at det tidligere arbejdsskadeudvalg jo havde foretaget en sammenligning med anerkendelsesmulighederne i andre lande. Man tog 20 sager, der alle var blevet afvist i Danmark som arbejdsskader, og så bad man myndighederne i fire andre lande om at se på, om de ville blive anerkendt dér. I Tyskland var de formentlig alle blevet anerkendt, i Sverige var kun to blevet afvist, i Schweiz var to tredjedele blevet anerkendt, og i Norge var mindst en tredjedel blevet anerkendt, så i Danmark er vi altså langt mere restriktive end i de øvrige lande.

Kl. 18.05

Med hensyn til sagsbehandlingstiden er det åbenlyst, at der er brug for en række tiltag, så vi kan få ventetiden ned.

De tiltag, der ligger i forslaget, kan måske løse en del af problemet, men jeg vil godt gøre opmærksom på, at de erfaringer, vi hører fra de folk, der er kommet til skade, og fra sagsbehandlere i fagforeninger og forbund, der hjælper deres medlemmer, entydigt peger på, at underbemanding og bureaukrati i Arbejdsskadestyrelsen er det største problem. Afbureaukratisering kan man klare administrativt, men hvis regeringen vil medvirke til en kortere sagsbehandlingstid, er der brug for flere ansatte i Arbejdsskadestyrelsen, og det håber jeg at regeringen er med på.

Derudover vil de nye, enklere regler selvfølgelig også gøre, at sagsbehandlingstiden kan nedsættes væsentligt.

Jeg vil også gerne understrege, at det lovforslag, der ligger her, er så omfattende, at vi er nødt til at give det en grundig udvalgsbehandling, og ikke mindst er det afgørende, at vi hører på alle de forslag og indvendinger, der kommer fra de faglige organisationer, som sidder med problemet til hverdag. De er kommet med en række ændringsforslag og indvendinger, der bygger på deres praktiske erfaringer og omfattende viden, og det vil vi gerne være med til at vi ser nærmere på og indarbejder i det endelige forslag.

I dag behandler vi jo også L 25, som bl.a. indeholder en præcisering af forlængelsesreglen i sygedagpengeloven. Det forslag kan vi godt tilslutte os fra Enhedslistens side, men vi mener langtfra, at det er nok.

Der er desværre i dag en del, der falder igenem og falder ned imellem to kasser, får at vide, at de er for raske til at få en pension, men for

syge til, at de kan komme i arbejde igen og dermed fortsat få sygedagpenge, og så ryger de på kontanthjælp, og det betyder, at de, hvis de er gift, kommer til at stå fuldstændig uden indkomst. Selv om man forlænger perioden lidt, hvor de kan få sygedagpenge, løser det ikke problemet.

Derfor håber vi, at det beslutningsforslag fra SF, som vi senere skal behandle, om helt at opheve tidsbegrænsningen på sygedagpenge, kan blive vedtaget, da det vil løse problemet med det, der bliver kaldt for det sorte hul.

Men samlet set kan Enhedslisten altså støtte de to forslag, der ligger, da de vil betyde en klar forbedring for almindelige mennesker. Vi håber, at også de borgerlige partier og Dansk Folkeparti vil være med til, at vi meget hurtigt får gennemført den arbejdsskadoreform, der er nødvendig, for der er mange mennesker, der kommer i klemme i dag.

Ole M. Nielsen (KRF):

Undskyld, at jeg ikke var helt opmærksom, men jeg var ved at benytte mig af retten til at blive klogere ved at blive manuduceret lidt af den radikale ordfører, og så vil jeg sige, at jeg tror, jeg har pådraget mig en arbejdsskade ved at sidde nede ved bagvæggen, hvor det trækker koldt ned, så jeg får kronisk snue, tror jeg. Vi må se, om vi kan få det anerkendt som en arbejdsskade.

Jeg er ikke ordfører på området her og slet ikke specialist på det. Det siger jeg ikke, fordi jeg ikke vil angribes for det, jeg måtte komme til at sige, men det er for at undskylde og sige, at det ikke er sikkert, det er fuldkomment.

Jeg synes, at det er utrolig svært stof det her, og jeg synes nok, at man alligevel må se den socialdemokratiske og den radikale ordførers krav til regeringspartiernes og andres ordførere om, at de nu må bestemme sig, i det lys, at lovforslaget fra den tidligere regering trods alt ikke kom frem før her i efteråret.

Det er jo meget et spørgsmål om holdninger det her, og vores ændrede syn på arbejdsskader er jo et produkt af et helt andet menneskesyn, end vi havde engang.

Det er jo fantastisk, at vi nu har mange flere arbejdsskader, selv om vi har betydelig lettere arbejde og – det må vi konstatere – bedre arbejdsmiljø. De mange museskader f.eks. kommer jo af arbejde, som man ikke kan forstå at man kan få skader af – noget, der er så let.

Jeg har arbejdet i foderstofbranchen og er nu så gammel, at jeg har kendt folk, der har båret 100-kg-sække på loftet ude ved landmændene i 30 år, og de fik ikke noget, man vil anerkende som arbejdsskade, men de blev slidt, og det er vel egentlig fair nok, at man efter 30-40 år på arbejdsmarkedet ikke er helt ny længere, men er det en arbejdsskade? Jeg vil ikke afvise, at det, der ligesom er lagt op til her, kan være, at nedslidning af bevægeapparatet er en arbejdsskade, men jeg synes bare, at det er problematisk.

Kl. 18.10

Det, jeg lige talte med den radikale ordfører om, var, at jeg opfattede det sådan, at der ikke længere skulle være krav om medicinsk eller teknisk dokumentation for årsagssammenhængen, men jeg blev så overbevist om, at det var en misopfattelse, jeg havde der. For ellers vil jeg nok sige, at så kan jeg godt forstå, at arbejdsgiverne er lidt skræmte.

Det er helt oplagt, at arbejdsskader skal forebygges på arbejdsmarkedet. Men vi har jo et andet problem, som er en af årsagerne til de mange arbejdsskader, og det er, at mange mennesker jo desværre ikke er fysisk udviklet i dag og derfor ikke kan tåle mosten, for nu at sige det på den måde, altså er for udsatte for arbejdsskader.

Jeg forsvarer ikke arbejdsgivernes holdninger, men jeg forstår på den anden side godt deres tilbageholdenhed, for det er jo et økonomisk spørgsmål, og hvis man i for vid grad åbner en ladeport, er det jo noget, der kommer til at koste penge, og så ved vi jo også, at så er det nok arbejdsgiverne, der kommer til at betale i første omgang, men de indregner det jo i deres samlede arbejdskraftomkostning, og så bliver det taget med næste gang, man skal have overenskomstforhandlinger. Sådan er det bare. Omkostningerne i vores fag er steget så og så meget, og vi kan give så og så meget, ikke sandt? Så er der kun så og så meget tilbage til lønstigninger. Der er jo ikke noget her i verden, der betales af arbejdsgiverne. De lægger kun pengene ud i første omgang. Den forståelse synes jeg også godt vi må have med ind i det.

Alt det her er nogle principielle overvejelser. Jeg synes bestemt, at vi skal have gjort noget ved den arbejdsskadeforsikring. Jeg synes måske også nok, at det i lidt for høj grad er at skyde bolden til hjørne, når ministeren nu vil lægge det over til arbejdsmarkedets parter. Men jeg forstod også, at hensigten var, at der skulle gøres noget ved det hurtigt.

Så jeg erklærer mig ikke hverken for eller imod det foreliggende lovforslag. Jeg vil gerne være med til at forhandle om det. Det er helt klart, at vi skal have nedbragt sagsbehandlingstiderne, og vi skal også have betydelig bedre formuleringer, som der jo altså også er lagt op til, med hensyn til arbejdsskadebegrebet. Men helt lige nøjagtigt hvor strengen i sandet skal være, må jeg indrømme at jeg ikke er afklaret med hensyn til.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Karen Jespersen.

Karen Jespersen (S):

Jeg oplever egentlig, at behandlingen af de to lovforslag her blev spændende som en kriminalroman eller det første kapitel i noget, der tegner til at blive en spændende kriminalroman: Ender det som en tragedie med beskæftigelsesministeren som skurken, der slukker håbet hos de mange mennesker, der nu har fået en vis tro på, at der sker noget, og med hr. Bent Bøgsted som gidsel for regeringens politik – en politik, han egentlig ikke er enig i, men hvor han alligevel bliver brugt som skjold for en politik, der egentlig står i modstrid med det, vi har hørt her? Eller ender det her positivt med en bred opbakning til at ændre nogle grundlæggende forhold i hele vores arbejdsskadesystem?

Jeg vil i hvert fald gerne sige tak til ordførerne, også fra både Venstre og De Konservative, og til beskæftigelsesministeren, fordi de trods alt har skabt spænding om udfaldet. Der er skabt en forhåbning om, at der kan komme en opbakning til et ændret syn på, hvad der er arbejdsulykker, og måske også, hvad der bliver betragtet som erhvervssygdomme, og hvor der altså vil være en større gruppe mennesker, der kan få erstatning og få hjælp, når de er blevet syge i kraft af deres arbejde.

Det er klart, at vi som forslagsstillere vil gøre alt, hvad vi kan, for at holde både regeringen, Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti fast på, hvad der er blevet sagt her i dag, hvor man har medgivet, at der er behov for at ændre ved selve den måde, man definerer begreberne på, når man ser på, hvad det er for en gruppe mennesker, der har brug for hjælp.

Det synes jeg er et fantastisk vigtigt udgangspunkt. Måske kan man få en lille strømpil, der kan styrke den forhåbning, når man læser høringssvaret fra Dansk Arbejdsgiverforening,

hvor man jo omkring ulykkesbegrebet bruger vendingen, at man er skeptisk. Det er noget mere negativt, når man ser på den formulering. Dansk Arbejdsgiverforening har omkring ændringen vedrørende erhvervssygdomsbegrebet, og det kan man beklage, for jeg mener, at der i høj grad er brug for også at ændre erhvervssygdomsbegrebet.

Kl. 18.15

Men det, der jo bliver vigtigt, er, at det ikke bliver brugt til at trække en meget vigtig sag i langdrag ud over al rimelighed, og derfor har bl.a. ordføreren for medforslagsstillerne, fru Margrethe Vestager, jo også flere gange efterlyst, hvor lang tid man vil give arbejdsmarkedets parter til at se på den her sag endnu en gang, vel vidende at der ligger en meget tyk betænkning, 1402, hvor man har endevendt hele den her sag, og at der altså nu også ligger høringssvarene.

Som sagt håber vi på, at det, der blev sagt her i dag, er udtryk for en reel vilje til at gøre noget ved de her meget vigtige spørgsmål inden for en meget overskuelig tidshorisont, og jeg vil mene, at den største del af forslaget vil man kunne tage fat på i hvert fald til efteråret.

I det forslag, der er bebudet fra regeringen allerede her til foråret, sådan som jeg forstår det, synes jeg også det er vigtigt, at så mange elementer som muligt fra det her forslag kommer med. Jeg hører, at i hvert fald en tre, fire elementer er blevet nævnt, som man er indstillet på at tage med: noget, der skal gøre sagsbehandlingstiden kortere, flere ansatte i Arbejdsskadestyrelsen, spørgsmål om personkredsen, altså selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende hustruer, spørgsmålet om, hvor længe og hvordan man kan få hjælp til behandling af sygdomme, som er et resultat af en arbejdsskade.

Vi er selvfølgelig også glade for, at man overhovedet tager fat på sagen allerede her i foråret, men det er klart, at det helt afgørende i det her forslag er spørgsmålet om, hvad det er for borgere, der kan få hjælp. Hvad er det, man anerkender som arbejdsulykker og som erhvervsskader?

Man kan sige, at et nøglebegreb er udtrykket forventelig. Det, der jo har været den helt store barriere for, at en stor gruppe lønmodtagere har kunnet få hjælp, er, at man har betragtet en række arbejdsulykker som forventelige, hvor man altså siger, at det ikke er noget, der er ud over det sædvanlige. Derfor kan man altså ikke betragte det som en ulykke, og derfor kan den skadede heller ikke få hjælp eller få erstatning.

Så det bliver et omdrejningspunkt, om man er indstillet på at tage begrebet forventelig ud af den eksisterende lovgivning eller rettere sagt den praksis, der ligger til grund for lovgivningen, for som flere har sagt, står vi jo faktisk i den uheldige situation, at ulykkesbegrebet ikke er beskrevet i lovgivningen, sådan som den ser ud i dag.

Så vil jeg gerne takke ordførerne for SF og for Enhedslisten og også tak til Kristeligt Folkepartis ordfører, der ikke ville afvise forslaget, ja, og i virkeligheden også tak til ordføreren fra Dansk Folkeparti, der lagde op til en mulighed for, at hvis ikke man bliver enig arbejdsmarkedets parter imellem, vil man kunne gøre noget alligevel.

I virkeligheden hører jeg også, at det er det, der ligger bag det, som Venstres ordfører, Det Konservative Folkepartis ordfører siger, men hr. Bent Bøgsted sagde det måske mest tydeligt. Så det er selvfølgelig også noget, vi har noteret os meget omhyggeligt, og som vi i det videre forløb vil holde fast i.

Jeg kan sige til fru Lene Garsdal, SF's ordfører, at fortolkning eller udlægning af spørgsmålet om værnepligtige er sådan, som det blev efterlyst, altså det er indsigt i arbejdsforhold og ikke i helbredsforhold, der er tale om.

I øvrigt er jeg selvfølgelig enig i, at det her er en stor og meget krævende sag. Det fremgår jo også af høringsvarene, hvor selv de høringsvarer, der er overordentlig positive, og det er jo ikke mindst forslagene fra de store forbund, SiD, FTF og også LO, også påpeger spørgsmål, som de gerne lige vil have vendt og præciseret, og det skal vi selvfølgelig tage meget alvorligt.

Jeg håber på, at det her kan blive indledningen til et forløb, der ender med, at vi får lavet en reform, der kommer de mennesker, der i dag kommer i klemme, til gavn, og vi vil selvfølgelig gøre, hvad vi overhovedet kan, for både at få et konstruktivt samarbejde og holde regeringen og regeringspartierne fast på det, der er sagt her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Kl. 18.20

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om gratis receptpligtig medicin til børn under 18 år.

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Fremsat 7/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Regeringen kan ikke støtte det foreliggende beslutningsforslag fra Enhedslisten, fordi det dels vil have en række uheldige følger, dels vil indebære en efter regeringens opfattelse uhensigtsmæssig anvendelse af de begrænsede midler, der er til rådighed til medicin.

Efter beslutningsforslaget skal der ikke alene ydes 100 pct. tilskud til tilskudsberettigede lægemidler til børn, men i virkeligheden til alle lægemidler, der er receptpligtige, og som ordineres til børn. Forslagsstillerne vil altså have, at der skal gives tilskud, selv om der er et misforhold mellem lægemidlets pris og dets behandlingsmæssige værdi. Man vil også give tilskud til et lægemiddel, hvor der er en nærliggende risiko for misbrug af lægemidlet. Bl.a. i de her nævnte tilfælde er de gældende regler, sådan som de blev iværksat fra 1. marts 2000, langt mere forudsende derved, at der ikke gives tilskud i sådanne situationer.

Derudover vil beslutningsforslaget betyde, at der ydes 100 pct. tilskud til det dyreste lægemiddel i en tilskudsgruppe, uanset at der måtte findes et ligeværdigt og langt billigere lægemiddel i samme terapeutiske gruppe. På den måde lægges beslutningsforslaget op til en særdeles uhensigtsmæssig anvendelse af de offentlige ressourcer, idet incitamentet for de ordinerende læger til at ordinere billigere synonyme lægemidler el-